

ROZSUDEK SOUDNÍHO DVORA (prvního senátu)

3. března 2011 *

Ve věci C-50/09,

jejímž předmětem je žaloba pro nesplnění povinnosti na základě článku 226 ES, podaná dne 4. února 2009,

Evropská komise, zastoupená P. Oliverem, C. Clynem a J.-B. Laignelotem jako zmocněnci, s adresou pro účely doručování v Lucemburku,

žalobkyně,

proti

Irsku, zastoupenému D. O'Haganem jako zmocněncem, ve spolupráci s G. Simonsem, SC, a D. McGrathem, BL, s adresou pro účely doručování v Lucemburku,

žalovanému,

* Jednací jazyk: angličtina.

SOUDNÍ DVŮR (první senát),

ve složení A. Tizzano, předseda senátu, J.-J. Kasel, A. Borg Barthet, M. Ilešič
a M. Berger (zpravodajka), soudci,

generální advokát: J. Mazák,
vedoucí soudní kanceláře: N. Nančev, rada,

s přihlédnutím k písemné části řízení a po jednání konaném dne 24. června 2010,

s přihlédnutím k rozhodnutí, přijatému po vyslechnutí generálního advokáta,
rozhodnout věc bez stanoviska,

vydává tento

Rozsudek

- 1 Svou žalobou se Komise Evropských společenství domáhá, aby Soudní dvůr určil, že Irsko tím, že:
 - neprovedlo článek 3 směrnice Rady 85/337/EHS ze dne 27. června 1985 o posuzování vlivů některých veřejných a soukromých záměrů na životní prostředí (Úř. věst. L 175, s. 40, Zvl. vyd. 15/01, s. 248), ve znění směrnice Rady 97/11/ES

ze dne 3. března 1997 (Úř. věst. L 73, s. 5, Zvl. vyd. 15/03, s. 151) a směrnice Evropského parlamentu a Rady 2003/35/ES ze dne 26. května 2003 (Úř. věst. L 156, s. 17, Zvl. vyd. 15/07, s. 466, dále jen „směrnice 85/337“),

- nezajistilo, aby tehdy, když orgány územního plánování a Agentura pro ochranu životního prostředí (dále jen „Agentura“) mají ve věci určitého záměru rozhodovací pravomoc obě současně, byly plně dodržovány požadavky článků 2 až 4 této směrnice, a
- vyloučilo demoliční práce z rozsahu působnosti svých právních předpisů provádějících tutéž směrnici,

nesplnilo povinnosti, které pro něj z uvedené směrnice vyplývají.

Právní rámec

Právní úprava Unie

2 Článek 1 odst. 2 a 3 směrnice 85/337 stanoví:

„2. Pro účely této směrnice se rozumí:

„záměrem“

- provádění stavebních prací nebo výstavba jiných zařízení nebo děl,

- jiné zásahy do přírodního prostředí a krajiny včetně těch, které se týkají těžby nerostných surovin;

[...]

„povolením“

rozhodnutí příslušného orgánu nebo orgánů, které opravňuje oznamovatele k uskutečnění záměru.

3. Příslušný orgán nebo orgány jsou ty, které členské státy určí jako odpovědné za provádění úkolů vyplývajících z této směrnice.“

3 Podle čl. 2 odst. 1 až 2a uvedené směrnice:

„1. Členské státy přijmou všechna opatření nezbytná k zajištění, aby před vydáním povolení podléhaly záměry, které mohou mít významný vliv na životní prostředí mimo jiné v důsledku své povahy, rozsahu nebo umístění, požadavku získat povolení a posouzení z hlediska jejich vlivů. Tyto záměry jsou vymezeny v článku 4.

2. Posuzování vlivů na životní prostředí může být zahrnuto do povolovacích řízení již existujících v členských státech, nebo pokud taková řízení neexistují, do jiných řízení nebo do řízení, která mají být zavedena pro dosažení souladu s cíli této směrnice.

2a. Členské státy mohou stanovit jednotné řízení pro splnění požadavků této směrnice a požadavků směrnice Rady 96/61/ES ze dne 24. září 1996 o integrované prevenci a omezování znečištění [...].“

4 Článek 3 téže směrnice stanoví:

„Posuzování vlivů na životní prostředí vhodným způsobem určí, popíše a posoudí v každém jednotlivém případě a v souladu s články 4 až 11 přímé a nepřímé vlivy záměru na tyto faktory:

- člověka, faunu a flóru,

- půdu, vodu, ovzduší, podnebí a krajinu,

- hmotný majetek a kulturní dědictví,

- vzájemné působení mezi faktory uvedenými v první, druhé a třetí odrážce.“

5 Článek 4 odst. 1 a 2 směrnice 85/337 zní následovně:

„1. S výhradou čl. 2 odst. 3 podléhají záměry kategorií uvedených v příloze I posouzení v souladu s články 5 až 10.

2. S výhradou čl. 2 odst. 3 určí členské státy pro záměry uvedené v příloze II na základě:

a) přezkoumání každého jednotlivého případu,

nebo

b) prahových hodnot nebo kritérií stanovených členským státem,

zda záměry podléhají posouzení v souladu s články 5 až 10.

Členské státy se mohou rozhodnout používat oba postupy uvedené v písm. a) a b).“

6 Články 5 až 7 uvedené směrnice se týkají informací, které musejí být shromážděny, a jednání, jež musejí být proběhnout v rámci posuzování vlivů. Článek 5 se týká informací, které musejí být poskytnuty oznamovatelem, článek 6 se zabývá povinnostmi projednání s orgány majícími zvláštní působnost v otázkách životního prostředí a s veřejností a článek 7 se týká povinnosti informovat dotyčný členský stát v případě

přeshraničních záměrů. Článek 8 téže směrnice upřesňuje, že výsledky jednání a shromážděné informace musejí být brány v úvahu v povolovacím řízení.

- 7 Obsahem článků 9 až 11 téže směrnice, týkajících se rozhodnutí přijatých po skončení povolovacího řízení, je informování veřejnosti a dotyčných členských států, zachování obchodního a služebního tajemství, práva příslušníků veřejnosti podat opravný prostředek k soudu a výměny informací mezi členskými státy a Komisí.

- 8 Článek 12 odst. 1 směrnice 85/337 ve svém původním znění členskými státy stanovoval povinnost dosažení souladu s touto směrnicí nejpozději do 3. července 1988. Co se týče změn této směrnice provedené směrnicemi 97/11 a 2003/35, byly členské státy povinny provést je nejpozději do 14. března 1999 a 25. června 2005.

Vnitrostátní právní úprava

Zákon o územním plánování a rozvoji z roku 2000

- 9 Zákon o územním plánování a rozvoji z roku 2000 (Planning and Development Act 2000), ve znění zákona o strategických infrastrukturách z roku 2006 (Strategic Infrastructure Act 2006, dále jen „PDA“), vymezuje právní rámec pro vydávání povolení

týkajících se většiny kategorií záměrů uvedených v přílohách I a II směrnice 85/337. U některých záměrů je povolení podle PDA, nazvané „povolení v rámci územního plánování“ a vydávané v zásadě místním orgánem, jedinou formou povolení vyžadovanou k uskutečnění záměru. V takovém případě PDA stanoví, že rozhodnutí přijatá místními orgány mohou být předmětem opravného prostředku podaného k An Bord Pleanála [národní rada územního plánování (dále jen „Rada“)].

- 10 Část X PDA zahrnující články 172 až 177 je věnována posuzováním vlivů na životní prostředí. Článek 176 stanoví, že záměry vyžadující takovéto posouzení jsou vymezeny nařízením. Článek 172 stanoví, že u záměrů řídicích se právními předpisy přijatými podle článku 176 musejí být žádosti o povolení předkládány spolu s prohlášením týkajícím se vlivů na životní prostředí. Článek 173 stanoví, že je-li orgánu pověřenému územním plánováním předložena žádost o povolení, k níž je předloženo prohlášení týkající se vlivů na životní prostředí, jsou uvedený orgán a Rada v řízení o opravném prostředku povinny toto prohlášení zohlednit. Článek 177 stanoví, že informace, jež v takovém prohlášení musejí být obsaženy, jsou stanoveny nařízením.
- 11 Prováděcí pravidla PDA jsou vymezena v nařízení o územním plánování a rozvoji z roku 2001 (Planning and Development Regulations 2001), ve znění nařízení o územním plánování a rozvoji z roku 2008 (dále jen „PDR“), přijatém zejména podle článků 176 a 177 PDA.
- 12 Druhá část PDR se týká záměrů, na něž se nevztahuje povinnost posouzení vlivů na životní prostředí. Jeho článek 6 v tomto ohledu odkazuje na první část přílohy 2 uvedeného nařízení, která v kategorii 50 uvádí „demolice domů nebo jiných staveb“.

Články 9 a 10 PDR uvádějí podmínky, za jakých musí být záměr, jenž je v zásadě osvobozený od posouzení, přesto předmětem povolovacího řízení.

- 13 Druhá část PDR je věnována posuzování vlivů na životní prostředí. Jeho článek 93, ve spojení s přílohou 5 uvedeného nařízení, vymezuje kategorie záměrů, pro něž je také posouzení vyžadováno. Článek 94 PDR, provádějící výčet informací, které musejí být v prohlášení o vlivech na životní prostředí uvedeny, zní následovně:

„Prohlášení o vlivech na životní prostředí musí obsahovat:

- a) informace uvedené v bodě 1 přílohy 6,

- b) informace uvedené v bodě 2 přílohy 6, pokud
 - (i) jsou tyto informace relevantní pro danou fázi povolovacího řízení a vzhledem ke zvláštním rysům záměru nebo druhu dotyčného záměru, jakož i složkám životního prostředí, které by mohly být zasaženy, a pokud

 - (ii) lze po osobě nebo osobách připravujících prohlášení rozumně požadovat, aby tyto informace shromáždily, zejména s ohledem na současné poznatky a metody posuzování, a

c) všeobecně srozumitelné shrnutí informací požadovaných v bodech a) a b).“

- 14 Příloha 6 PDR upřesňuje informace, které musejí být uvedeny v prohlášení o vlivech na životní prostředí. Bod 2 písm. b) této přílohy stanoví, že toto prohlášení musí obsahovat:

„Popis aspektů životního prostředí, které by mohly být citelně zasaženy navrhovaným záměrem, včetně zejména:

- člověka, fauny a flóry,

- půdy, vody, ovzduší, podnebí a krajiny,

- hmotného majetku, včetně architektonického a archeologického dědictví, a kulturního dědictví,

- vzájemného působení mezi výše uvedenými faktory.“

- 15 Podle článku 108 PDR je orgán příslušný pro oblast územního plánování povinen ověřit, že informace obsažené v prohlášení o vlivech na životní prostředí jsou v souladu s požadavky uvedeného nařízení.

Zákon zřizující Agenturu z roku 1992

- 16 Zákon zřizující Agenturu na ochranu životního prostředí z roku 1992 (Environmental Protection Agency Act 1992, dále jen „EPAA“) zavedl zejména nový integrovaný systém snižování znečištění a mnoha průmyslovým činnostem uložil povinnost získat povolení vydávané Agenturou. Je-li činnost nová nebo se týká nové stavby, musí získat rovněž povolení v rámci územního plánování stanovené PDA.
- 17 Článek 98 EPAA, jenž orgánům pověřeným územním plánování zakazoval, aby ve chvíli žádosti o povolení v rámci územního plánování braly ohled na aspekty spojené s nebezpečím znečištění, byl změněn článkem 256 PDA v tom smyslu, že i přes to, že těmto orgánům je vydán zákaz třídit povolení vydávaná k činnostem, která mimo jiné musejí projít přes povolení Agentury stanovující podmínky ke snižování znečišťujících emisí, mohou přesto v případě potřeby z důvodu vlivu na životní prostředí odmítnout vydání povolení v územním plánování. Tento článek 98, ve znění pozdějších předpisů, stanoví možnost těchto orgánů vyzvat Agenturu k předložení vyjádření, zejména co se týče prohlášení o vlivech na životní prostředí. Agentura není nicméně povinna této výzvě vyhovět.
- 18 Nařízení o Agentuře pro ochranu životního prostředí z roku 1994 [Environmental Protection Agency (Licensing) Regulations 1994, dále jen „EPAR“] Agentuře stanovuje možnost oznámit žádost o povolení orgánu pověřenému územním plánováním. Orgán však není povinen na toto oznámení odpovídat.

Zákon o národních památkách z roku 1930

19 Zákon o národních památkách z roku 1930 (National Monuments Act 1930, dále jen „NMA“) upravuje ochranu z kulturního hlediska nejvýznamnějších irských archeologických pozůstatků, které jsou označeny jako „národní památky“. Byl změněn zákonem z roku 2004 [National Monuments (Amendment) Act 2004], který měl v případě návrhů směřujících ke změně nebo vyjmutí národních památek zmírnit povinnosti stanovené staršími právními předpisy.

20 Článek 14 NMA irskému ministrovi životního prostředí, kulturního dědictví a místní správy (dále jen „ministr“) poskytuje posuzovací pravomoc ve věci přijetí rozhodnutí umožňujícího zničení národní památky. Je-li v průběhu uskutečňování záměru silničních prací, který byl předmětem posouzení vlivů na životní prostředí, objevena národní památka, stanoví článek 14a NMA, že je až do obdržení pokynů ministra v zásadě zakázáno provádět na památce práce. Tyto pokyny se mohou týkat různých „zásahů do památky“, včetně jejího zničení. Při přijímání těchto pokynů není stanoveno žádné posouzení vlivů na životní prostředí. Článek 14b NMA nicméně stanoví, že pokyny ministra musejí být sděleny Radě. Počítají-li tyto pokyny se změnou schváleného záměru silničních prací, je Rada povinna posoudit, zda tato změna může mít významný vliv na životní prostředí. Jestliže má Rada za to, že tomu tak je, musí požadovat předložení prohlášení o vlivech na životní prostředí.

Postup před zahájením soudního řízení

- 21 Po přezkumu stížnosti na provedení směrnice 85/337 ze strany Irska měla Komise za to, že uvedená směrnice tímto členským státem nebyla plně a správně provedena, a proto dopisem ze dne 19. listopadu 1998 tomuto členskému státu v souladu s úpravou řízení pro nesplnění povinnosti zaslala výzvu k předložení jeho vyjádření. Druhá výzva byla Irsku dne 9. února 2001 zaslána dopisem.
- 22 Komise po přezkumu vyjádření obsaženého v odpovědi na tyto výzvy dopisem zaslala dne 6. srpna 2001 Irsku odůvodněné stanovisko, ve kterém došla k závěru, že tento členský stát neprovedl správně články 2 až 6 a články 8 a 9 uvedené směrnice. Irsko v odpovědi Komisi sdělilo, že jsou právě přijímány změny právních předpisů nezbytné k zajištění provedení, a požádalo o přerušování řízení.
- 23 Na základě nových stížností Komise dne 2. května 2006 Irsku dopisem zaslala doplňující výzvu.
- 24 Vzhledem k tomu, že Komise nebyla spokojena s odpověďmi, které obdržela, vydala dne 29. června 2007 doplňující odůvodněné stanovisko, ve němž došla k závěru, že Irsko dosud správně neprovedlo směrnici 85/337, zejména její články 2 až 4, a vyzvala tento členský stát, aby tomuto stanovisku vyhověl ve lhůtě dvou měsíců od jeho přijetí. Irsko v odpovědi trvalo na svém stanovisku, že současné platné irské právní předpisy představují přiměřené provedení této směrnice.
- 25 Komise tedy podala projednávanou žalobu.

K žalobě

K prvnímu žalobnímu důvodu, vycházejícímu z neprovedení článku 3 směrnice

Argumentace účastníků řízení

- ²⁶ Podle Komise má článek 3 směrnice 85/337 zásadní význam, jelikož vymezuje prvky posouzení vlivů na životní prostředí, tudíž musí být výslovným způsobem proveden do vnitrostátního práva. Ustanovení, která Irsko uvádí jakožto ustanovení představující vhodné provedení článku 3 směrnice, jsou přitom nedostatečná.
- ²⁷ Článek 173 PDA, který vyžaduje, aby orgán pověřený územním plánováním zohlednil informace obsažené v prohlášení o vlivech na životní prostředí předloženém oznamovatelem, se tak týká povinnosti uvedené v článku 8 směrnice 85/337 zohlednit informace shromážděné podle jejích článků 5 až 7. Tento článek 173 naopak neodpovídá širší povinnosti uložené článkem 3 uvedené směrnice příslušnému orgánu, zajistit provedení posouzení vlivů na životní prostředí, které určí, popíše a posoudí všechny faktory uvedené v tomto článku 3.
- ²⁸ Co se týče článků 94, 108 a 111 PDR a přílohy 6 tohoto nařízení, Komise uvádí, že se omezují na výčet prvků, k nimž oznamovatel ve svém prohlášení o vlivech na životní prostředí musí poskytnout informace, a na uvedení povinnosti příslušných orgánů

ověřit úplnost těchto informací. Povinnosti stanovené těmito ustanoveními se liší od povinnosti provést úplné posouzení vlivů na životní prostředí, uložené příslušnému orgánu článkem 3 směrnice.

- 29 Co se týče relevantnosti judikatury irských soudů ohledně použití sporných ustanovení vnitrostátního práva, Komise uvádí, že tyto soudy sice mohou vykládat nejednoznačná ustanovení tak, aby byla slučitelná se směrnicí, nemohou však zacelit právní mezery existující ve vnitrostátních právních předpisech. Irskem uváděné výtahy z rozhodnutí se krom toho netýkají výkladu těchto právních předpisů, ale výkladu samotné směrnice 85/337.
- 30 Irsko zpochybňuje důležitost, kterou Komise přisuzuje článku 3 uvedené směrnice. Ten je napsán obecně a omezuje se na uvedení toho, že posouzení vlivů na životní prostředí musí být provedeno v souladu s články 4 až 11 této směrnice. Provedením článků 4 až 11 do vnitrostátního práva tak členský stát současně zajistí i provedení tohoto článku 3.
- 31 Irsko tvrdí, že čl. 172 odst. 1 a článek 173 PDA a články 94 a 108 PDR a jeho příloha 6 zajišťují úplné provedení ustanovení článku 3 směrnice 85/337. Zdůrazňuje, že Supreme Court (Irsko) ve dvou rozsudcích z let 2003 a 2007, a to O'Connell v. Environmental Protection Agency a Martin v. An Bord Pleanála, potvrdil, že vnitrostátní právo orgánům odpovědným za plánování a Agentuře ukládá povinnost posoudit faktory uvedené v tomto článku 3 a vzájemné působení mezi nimi. Tyto rozsudky, které je třeba zohlednit při posuzování působnosti sporných vnitrostátních předpisů, nezacelují právní mezery, ale omezují se na konstatování, že použitelné vnitrostátní

právní předpisy příslušným orgánům ukládají povinnost provést posouzení vlivů záměru na životní prostředí s ohledem na kritéria uvedená v článku 3 směrnice 85/337.

- 32 Podpůrně se Irsko odvolává na pojem „vhodné plánování a trvale udržitelný rozvoj“, uvedený v článku 34 PDA. Jedná se o hlavní kritérium, které musí být zohledněno všemi orgány pověřenými územním plánováním při jeho rozhodování o žádosti o povolení. Tento pojem se připojuje ke všem kritériím uvedeným v tomto článku 34 a v dalších ustanoveních téhož zákona, mimo jiné i v jeho článku 173, a zesiluje tak jeho uplatnění.
- 33 A konečně Irsko tvrdí, že Komise nerespektuje posuzovací pravomoc, jíž členský stát disponuje na základě článku 249 ES v otázce formy a prostředků umožňujících zajistit provedení směrnice. Tím, že Komise vyžaduje doslovné provedení článku 3 směrnice 85/337, opomíjí zákonodárnou a soudní realitu, která se v Irsku po dobu 45 let vytvářela okolo pojmů „vhodné plánování“ a „trvale udržitelný rozvoj“.

Závěry Soudního dvora

- 34 Úvodem je třeba konstatovat, že Komise a Irsko vykládají článek 3 směrnice 85/337 odlišným způsobem a různě posuzují jeho vztah k jejím článkům 4 až 11. Komise tvrdí, že uvedený článek 3 ukládá povinnosti přesahující povinnosti vyžadované články 4

až 11, zatímco Irsko se domnívá, že je pouze obecně formulovaným ustanovením a že podrobný postup posuzování vlivů na životní prostředí je upřesněn v článcích 4 až 11.

- 35 V tomto ohledu je třeba uvést, že článek 3 uvedené směrnice sice stanoví, že posuzování vlivů na životní prostředí probíhá v souladu s jejími články 4 až 11, povinnosti uvedené v těchto článcích jsou však odlišné od povinnosti stanovené v samotném článku 3.
- 36 Článek 3 směrnice 85/337 orgánu příslušnému pro oblast životního prostředí ukládá povinnost posouzení vlivů na životní prostředí, které musí obsahovat popis přímých a nepřímých vlivů záměru na faktory uvedené v prvních třech odrážkách tohoto článku a jejich vzájemného působení (rozsudek ze dne 16. března 2006, Komise v. Španělsko, C-332/04, bod 33). Jak uvádí článek 2 odst. 1 téže směrnice, musí být toto posouzení provedeno dříve, než bude vydáno požadované povolení pro uskutečnění záměru.
- 37 Aby orgán příslušný pro oblast životního prostředí splnil povinnost, jež je mu uložena uvedeným článkem 3, nemůže se omezit na určení a popis přímých a nepřímých vlivů záměru na určité faktory, ale musí je dále v každém jednotlivém případě vhodným způsobem posoudit.
- 38 Tato povinnost posouzení se liší od povinností uvedených v článcích 4 až 7, 10 a 11 směrnice 85/337, které jsou v převážné míře povinnostmi souvisejícími se shromažďováním a výměnou informací, projednáváním, zveřejňováním a zajištěním soudního přezkumu. Jedná se o procesní pravidla, týkající se pouze provedení hmotněprávní povinnosti stanovené v článku 3 této směrnice.

- 39 Článek 8 téže směrnice stanoví, že výsledky jednání a informace shromážděné podle jejich článků 5 až 7 musejí být brány v úvahu v povolovacím řízení.
- 40 Tato povinnost zohlednění informací shromážděných příslušným orgánem životního prostředí na konci procesu rozhodování však nemůže být zaměňována s povinností posouzení uloženou v článku 3 směrnice 85/337. Toto posouzení, které musí být uskutečněno na počátku rozhodování (rozsudek ze dne 4. května 2006, Komise v. Spojené království, C-508/03, Sb. rozh s. I-3969, bod 103), totiž zahrnuje věcný přezkum shromážděných informací a zároveň i zvážení vhodnosti jejich případného doplnění o další údaje. Tento orgán příslušný pro oblast životního prostředí tak musí při co možná nejúplnějším posouzení přímých a nepřímých účinků dotyčného záměru na faktory uvedené v prvních třech odrážkách uvedeného článku 3 a jejich vzájemné působení provést jak šetření, tak analýzu.
- 41 Ze znění dotčených ustanovení uvedené směrnice a z její obecné systematiky tedy vyplývá, že její článek 3 představuje základní ustanovení. Pouhé provedení článků 4 až 11 této směrnice nemůže být považováno za automatické provedení uvedeného článku 3.
- 42 Ve světle těchto úvah je třeba zjistit, zda vnitrostátní předpisy uplatňované Irskem představují správné provedení článku 3 směrnice 85/337.
- 43 Ze znění článku 172 PDA, i z článku 94 PDR a jeho přílohy 6 vyplývá, že tato ustanovení se týkají povinnosti oznamovatele předložit prohlášení o vlivech, které záměr může mít na životní prostředí, což, jak správně tvrdí Komise, odpovídá povinnosti

oznamovatele podle článku 5 směrnice 85/337. Článek 108 PDR neukládá orgánu pověřenému územním plánováním jiné povinnosti, než ověřit úplnost těchto informací.

- 44 Podle článku 173 PDA musí orgán pověřený územním plánováním v případě, kdy mu je předložena žádost o povolení, k níž mu bylo předloženo prohlášení týkající se vlivů na životní prostředí, zohlednit toto prohlášení, a také veškeré další informace, které mu byly předloženy, a ze samotného znění tohoto článku vyplývá, že tento se omezuje na uvedení povinnosti takové povahy, jako je stanovena článkem 8 směrnice 85/337, a sice povinnost zohlednit v povolovacím řízení výsledky jednání a shromážděných informací. Tato povinnost neodpovídá šířeji pojaté povinnosti orgánu příslušného pro oblast životního prostředí, aby sám posoudil vlivy na životní prostředí s ohledem na faktory uvedené v článku 3 této směrnice, kterou mu ukládá toto ustanovení.
- 45 Za těchto podmínek je nutno konstatovat, že Irskem uplatňované vnitrostátní předpisy neumožňují dosáhnout cíle sledovaného článkem 3 uvedené směrnice.
- 46 Je sice pravda, že podle ustálené judikatury provedení směrnice do vnitrostátního práva nezbytně nevyžaduje formální a doslovné převzetí jejích ustanovení do výslovné a specifické právní normy a může postačovat i obecný právní rámec, pakliže tento účinně zajišťuje úplné uplatnění směrnice dostatečně jasným a přesným způsobem (viz zejména rozsudek ze dne 16. července 2009, Komise v. Irsko, C-427/07, Sb. rozh. s. I-6277, bod 54 a citovaná judikatura), to však nic nemění na tom, že podle ustálené judikatury musí být k tomu, aby bylo vyhověno požadavku právní jistoty, požadující, aby v případě, že je cílem směrnice založit subjektivní práva, bylo oprávněným

osobám umožněno seznámit se v plném rozsahu se svými právy, ustanovení směrnice provedena s nezpochybnitelným závazným účinkem i s požadovanou specifičností, přesností a jasností (viz zejména výše uvedený rozsudek Komise v. Irsko, bod 55 a citovaná judikatura).

47 V tomto ohledu je třeba uvést, že výše uvedený rozsudek Supreme Court O’Connell v. Environmental Protection Agency v Irském uváděných pasážích provádí výklad ustanovení vnitrostátního práva v souladu se směrnicí 85/337. Podle ustálené judikatury Soudního dvora však takový konformní výklad ustanovení vnitrostátního práva nemůže být sám o sobě charakterizován takovou přesností a jasností, jaké jsou požadovány ke splnění požadavku právní jistoty (viz zejména rozsudek ze dne 10. května 2007, Komise v. Rakousko, C-508/04, Sb. rozh s. I-3787, bod 79 a citovaná judikatura). Pasáž výše uvedeného rozsudku téhož vnitrostátního soudu Martin v. An Bord Pleanála, na který se Irsko rovněž odvolává, řeší otázku, zda jsou v povolovacích řízeních zavedených irskými právními předpisy zmíněny všechny faktory uvedené v článku 3 této směrnice. Nijak ale neupřesňuje, v čem musí ze strany příslušných vnitrostátních orgánů spočívat přezkum, jehož předmětem mají být tyto faktory, což je pro účely posouzení prvního žalobního důvodu rozhodující.

48 Co se týče pojmů „vhodné plánování“ a „trvale udržitelný rozvoj“, na které Irsko rovněž odkazuje, je třeba konstatovat, že i za předpokladu, že tyto pojmy zahrnují kritéria uvedená v článku 3 směrnice 85/337, není prokázáno, že by vyžadovaly, aby byla tato kritéria zohledněna ve všech případech, kdy je požadováno posouzení vlivů na životní prostředí.

49 Z toho plyne, že vnitrostátní judikaturu ani pojmy „vhodné plánování“ a „trvale udržitelný rozvoj“ nelze uplatňovat s cílem zacelení mezery vzniklé neprovedením článku 3 směrnice 85/337 do irského právního řádu.

- 50 První žalobní důvod uplatněný Komisí na podporu její žaloby je tedy třeba považovat za opodstatněný.

Ke druhému žalobnímu důvodu, vycházejícímu z nedostatečné záruky plného dodržování článků 2 až 4 směrnice 85/337, vstupuje-li do rozhodovacího řízení více orgánů

Argumentace účastníků řízení

- 51 Pro Komisi je nezbytné, aby posuzování vlivů na životní prostředí probíhalo v rámci globálního řízení. V Irsku přitom v důsledku vzniku Agentury některé záměry vyžadující takové posouzení podléhají dvěma odlišným rozhodovacím řízením, z nichž jedno se týká rozhodování orgánů pověřených územním plánováním z hlediska aspektů způsobu využití území a druhé rozhodování Agentury o aspektech spojených se znečišťováním. Komise připouští, že povolení v rámci územního plánování a povolení Agentury mohou být dohromady považována, jak to činí irská judikatura (viz výše uvedený rozsudek Supreme Court *Martin v. An Bord Pleanála*), za „povolení“ ve smyslu čl. 1 odst. 2 směrnice 85/337, a nemá námitek proti tomu, aby se toto povolení udělovalo ve dvou po sobě jdoucích krocích. Irským právním předpisům nicméně vytýká, že orgánům pověřeným územním plánováním a Agentuře neukládají vzájemnou koordinaci práce. Podle Komise je tato situace v rozporu s články 2 až 4 této směrnice.
- 52 Komise v souvislosti s článkem 2 uvedené směrnice uvádí, že u záměrů uvedených v článku 4 této směrnice se vyžaduje provedení posouzení vlivů na životní prostředí „před vydáním povolení“. Komise má přitom za to, že na základě irských právních

předpisů existuje možnost, že část rozhodovacího řízení tuto podmínku nebude splňovat. Tyto právní předpisy totiž nevyžadují, aby byla žádost o povolení orgánům pověřeným územním plánováním předložena dříve, než bude žádost o povolení předložena Agentuře, která není oprávněna zahájit posuzování vlivů na životní prostředí. A dále nejsou orgány pověřené územním plánováním v rámci svého posouzení povinny zohledňovat dopady z hlediska znečištění, které by tak nemusely být předmětem žádného posouzení.

⁵³ S odkazem na judikaturu Soudního dvora (viz zejména rozsudek ze dne 20. listopadu 2008, Komise v. Irsko, C-66/06, bod 59) Komise zdůrazňuje, že není povinna čekat na škodlivé následky způsobené použitím zákona provádějícího směrnice, ani prokázat existenci těchto následků, pakliže je nedostatečné nebo chybné jeho samotné znění.

⁵⁴ V ohledu článku 3 směrnice 85/337 se Komise domnívá, že je-li příslušných více orgánů, musí postup každého z nich ve svém celku zajistit úplné provedení posouzení vyžadovaného tímto článkem 3. Striktní vymezení odlišných rolí orgánů pověřených územním plánováním a Agentury, tak jak je provedeno irskými právními předpisy, přitom při rozhodování formálně nezohledňuje pojem „životní prostředí“. Žádný z orgánů vstupujících do povolovacího řízení totiž nemá povinnost posuzovat a zohledňovat vzájemné působení faktorů uvedených v první až třetí odrážce uvedeného článku 3, které spadají do odlišných okruhů pravomocí těchto orgánů.

- 55 V tomto ohledu Komise s odkazem na článek 98 EPAA, ve znění pozdějších předpisů a na EPAR podotýká, že neexistuje žádná formální vazba ve formě povinnosti příslušných orgánů ke vzájemné konzultaci ohledně řízení, v němž se vydává povolení orgánem pověřeným územním plánováním, a řízení, v němž se vydává povolení Agenturou.
- 56 Komise k dokreslení analýzy uvádí případ záměrů týkajících se stavby spalovny v Duleek, v hrabství Meath, a továrny na zpracování dřeva, která je v provozu v Leap, v hrabství Offaly.
- 57 Irsko s odkazem na rozsudek ze dne 4. května 2006, Komise v. Spojené království (C-98/04, Sb. rozh s. I-4003), zpochybňuje přípustnost druhého žalobního důvodu uplatňovaného Komisí na podporu její žaloby, neboť Komise podle tohoto státu neuvedla podrobné důvody, proč je určení dvou příslušných orgánů ze strany Irska v rozporu s požadavky směrnice 85/337. Toto opomenutí podle tvrzení Irska narušilo přípravu jeho obrany.
- 58 K věci samé Irsko tvrdí, že důsledkem vstupu několika příslušných orgánů do rozhodování, což čl. 1 odst. 3 a čl. 2 odst. 2 směrnice 85/337 umožňují, je to, že se jejich zapojení a povinnosti liší a týkají se různých etap před vydáním „povolení záměru“. Irsko vychází z výše uvedeného rozsudku Supreme Court Martin v. An Bord Plaenála a tvrdí, že tato směrnice v ničem nenaznačuje, že „globální posouzení“ vlivů na životní prostředí musí být provedeno jediným příslušným orgánem.
- 59 Irsko zpochybňuje, že by existovalo striktní oddělení pravomocí těchto dvou orgánů při rozhodování, naopak tvrdí, že se tyto pravomoci překrývají. Pojem „vhodné plánování a trvale udržitelný rozvoj“, na který PDA odkazuje, je velmi širokým konceptem,

vztahujícím se zejména ke znečišťování životního prostředí. Orgány pověřené územním plánováním jsou podle tvrzení Irska povinny takové znečišťování posuzovat v kontextu rozhodnutí týkajícího se povolení v rámci územního plánování. Různá ustanovení ostatně těmto orgánům poskytují pravomoc odmítnout povolení v rámci územního plánování z důvodů souvisejících se životním prostředím.

⁶⁰ V reakci na argument Komise, podle něhož je možné, že žádost o povolení bude Agentuře předložena dříve, než orgánu pověřenému územním plánováním, a tudíž před provedením posouzení vlivů na životní prostředí, Irsko tvrdí, že „povolení záměru“ v irském právu vyžaduje současně povolení orgánu příslušného v oblasti územního plánování a povolení Agentury. Za těchto podmínek nezíská oznamovatel tím, že požádá o povolení Agenturu, avšak nepředloží současně žádost o povolení orgánu příslušnému v oblasti územního plánování, prakticky žádnou výhodu, tudíž se v praxi se takové dělení žádostí nevyskytuje.

⁶¹ Krom toho na rozdíl od tvrzení Komise, podle něhož Agentura nemůže zahájit postup posuzování vlivů na životní prostředí, existuje v několika případech, zejména u žádostí o povolení ke sběru nebo likvidaci odpadu a u žádostí o povolení integrovaného dohledu a předcházení znečištění, povinnost předložit Agentuře prohlášení o vlivech na životní prostředí nezávisle na tom, zda byla předtím žádost o povolení předložena orgánu pověřenému územním plánováním, či nikoli. Mimoto je Agentura v takových případech výslovně zmocněna požadovat od žadatele doplňující informace, a může tedy vyžadovat informace obsahově podobné informacím v prohlášení o vlivech na životní prostředí.

- 62 Irsko má za to, že povinnost projednání každého případu mezi orgánem příslušným v oblasti územního plánování a Agenturou by nebyla vhodná. Vhodnější by bylo takové projednání umožnit a současně rozhodovacím orgánům ponechat posuzovací pravomoc týkající se vhodnosti tohoto projednání v každém konkrétním případě.
- 63 Konečně, výše uvedený rozsudek ze dne 20. listopadu 2008, Komise v. Irsko, jehož se Komise dovolává k tomu, aby se zbavila povinnosti prokázat svá tvrzení, není podle názoru Irska v rámci tohoto řízení relevantní. Podle Irska se totiž ve věci, v níž byl vydán uvedený rozsudek, tvrzené porušení týkalo způsobu, jakým byla směrnice 85/337 provedena do irského vnitrostátního práva, zatímco projednávaná věc se týká použití právních předpisů zajišťujících provedení této směrnice. Ačkoli byl irskými právními předpisy zaveden úplný systém posuzování vlivů na životní prostředí, Komise tvrdí, že tyto právní předpisy nemusejí být v praxi vždy používány odpovídajícím způsobem. Důkazní břemeno leží podle Irska na Komisi, která je však neunesla. Odkazy na záměry v Duleek a v Leap tvrzení Komise v ničem nepodpírají.

Závěry Soudního dvora

– K přípustnosti druhého žalobního důvodu

- 64 Podle ustálené judikatury musejí v rámci žaloby podané na základě článku 226 ES odůvodněné stanovisko a žaloba uvádět výtky soudržně a přesně, aby členský stát

a Soudní dvůr mohly přesně pochopit rozsah vytýkaného porušení práva Unie, což je podmínka nezbytná k tomu, aby zmíněný stát mohl užitečně uplatnit důvody na svou obranu a aby Soudní dvůr ověřit existenci tvrzeného porušení povinnosti (viz zejména výše uvedené rozsudky ze dne 4. května 2006, Komise v. Spojené království, C-98/04, bod 18, a ze dne 20. listopadu 2008, Komise v. Irsko, bod 31).

⁶⁵ V projednávaném případě z písemností ve spisu vyplývá, že v rámci postupu před zahájením soudního řízení uvádějí jak body 3.2.2 až 3.2.5 odůvodněného stanoviska ze dne 6. srpna 2001, tak body 2.17 a 2.18 doplňujícího odůvodněného stanoviska ze dne 29. června 2007 důvody, pro které striktní oddělení jednotlivých úloh přidělených orgánům pověřeným územním plánováním a Agentuře podle Komise nesplňuje požadavky směrnice 85/337. Je v nich vysvětleno, že tato dělba pravomocí je neslučitelná s tím, že pojem „životní prostředí“ tak, jak musí být zohledněn v rozhodovacím řízení stanoveném touto směrnicí, zahrnuje zohlednění vzájemného působení faktorů vstupujících do oddělených okruhů pravomocí každé z těchto rozhodovacích instancí.

⁶⁶ Tento žalobní důvod má totožné nebo podobné znění jako body 55 a následující návrhu na zahájení řízení, který krom toho v bodech 9 až 20 obsahuje shrnutí relevantních ustanovení irských právních předpisů.

⁶⁷ Z těchto konstatování vyplývá, že tvrzení uváděná Komisí v rámci soudního řízení a postupu před jeho zahájením byla dostatečně jasná k tomu, aby Irsku umožnila užitečně zajistit jeho obranu.

68 V důsledku toho je třeba námitku nepřijatelnosti vznesenou tímto členským státem ohledně druhého Komisí uplatňovaného žalobního důvodu zamítnout.

– K věci samé

69 Úvodem je třeba konstatovat, že svým druhým žalobním důvodem Komise kritizuje způsob provedení článků 2 až 4 směrnice 85/337 spornými irskými právními předpisy v tom, že postupy zavedené těmito právními předpisy nezajišťují plné dodržování těchto článků v případech, kdy do rozhodovacího řízení vstupuje více vnitrostátních orgánů.

70 V důsledku toho musí být argumenty Irska, podle nichž Komise dostatečně neproказuje věcný základ své žaloby, bez dalšího odmítnuty. Jak totiž tvrdila Komise, vzhledem k tomu, že předmětem žaloby pro nesplnění povinnosti je způsob, jakým byla směrnice 85/337 provedena, a nikoliv konkrétní výsledek použití vnitrostátních právních předpisů souvisejících s tímto provedením, je třeba ověřit, zda v sobě uvedené právní předpisy samy o sobě mají zabudováno nedostatečné nebo chybné provedení směrnice, na které Komise poukazuje, aniž je nutné prokazovat skutečné účinky prováděcích vnitrostátních právních předpisů s ohledem na konkrétní záměr (viz výše uvedený rozsudek ze dne 20. listopadu 2008, Komise v. Irsko, bod 59).

71 Článek 1 odst. 2 směrnice 85/337 vymezuje pojem „povolení“ jako rozhodnutí příslušného orgánu nebo orgánů, které opravňuje oznamovatele k uskutečnění záměru. Odstavec 3 uvedeného článku upřesňuje, že příslušný orgán nebo orgány jsou ty, které jsou členskými státy určeny jako odpovědné za provádění úkolů vyplývajících z této směrnice.

- 72 V rámci volnosti, která je jim takto při určení orgánů příslušných pro vydávání povolení ve smyslu uvedené směrnice, ponechána se členské státy mohou rozhodnout svěřit tuto úlohu více subjektům, což ostatně Komise výslovně připustila.
- 73 Článek 2 odst. 2 směrnice 85/337 doplňuje, že posuzování vlivů na životní prostředí může být zahrnuto do již existujících povolovacích řízení, nebo v případě, že taková řízení neexistují, do jiných řízení nebo do řízení, jež mají být zavedena pro dosažení souladu s cíli této směrnice.
- 74 Toto ustanovení znamená, že volnost ponechaná členskými státy zahrnuje určení procesních pravidel a podmínek poskytování dotčeného povolení.
- 75 Tato volnost však může být uplatňována pouze v mezích daných uvedenou směrnicí a pouze do té míry, do jaké volba členských států zaručuje plné dodržování jí stanovených cílů.
- 76 Článek 2 odst. 1 směrnice 85/337 tak uvádí, že k posouzení vlivů na životní prostředí musí dojít „před vydáním povolení“. To znamená, aby byl přezkum přímých a nepřímých účinků na faktory uvedené v článku 3 téže směrnice a na vzájemné působení mezi těmito faktory v celém rozsahu proveden před uvedeným vydáním.
- 77 Za těchto podmínek sice Irsku nic nebrání v jeho volbě svěřit plnění cílů uvedené směrnice dvěma různým orgánům, a sice orgánům pověřeným územním plánováním a Agentuře, avšak pod podmínkou, že pravomoci těchto orgánů a pravidla, jimiž se řídí jejich uplatňování, zaručují, že posuzování vlivů na životní prostředí bude

probíhat v celém rozsahu a včas, to znamená před vydáním povolení ve smyslu této směrnice.

- 78 V tomto ohledu Komise tvrdí, že v irských právních předpisech odhalila mezeru vyplývající z kombinace dvou faktorů. Prvním je neexistence jakéhokoliv oprávnění Agentury v případě, že je jí předložena žádost o povolení záměru s ohledem na aspekty související se znečištěním, zahájit posouzení vlivů na životní prostředí. Druhým je možnost, že Agentuře budou předloženy otázky týkající se znečištění a ta o nich rozhodne dříve, než bude věc předložena samotnému orgánu pověřenému územním plánováním, který jako jediný může od oznamovatele požadovat prohlášení o vlivech na životní prostředí.
- 79 Irsko, které nepochybně, že obecně není Agentura oprávněna po oznamovateli požadovat předložení takového prohlášení, na svou obranu tvrdí, že posledně uvedený požádáním Agentury o povolení bez současného předložení žádosti o povolení orgánu pověřenému územním plánováním, nezíská prakticky žádnou výhodu, jelikož potřebuje povolení obou těchto orgánů. Irsko nicméně neprokázalo a ani netvrdilo, že by z právního hlediska bylo nemožné, aby oznamovatel získal rozhodnutí Agentury dříve, než předloží věc orgánu pověřenému územním plánováním.
- 80 EPAR pro Agenturu stanoví možnost uvědomit o žádosti o povolení orgán pověřený územním plánováním. Mezi účastníky řízení je však nesporné, že se nejedná o povinnost a že orgán, který oznámení obdržel, mimoto není povinen na něj odpovídat.

- 81 Nelze tedy vyloučit, že Agentura, jakožto orgán pověřený rozhodnutím o povolení záměru z hlediska aspektů spojených se znečištěním, rozhodne, aniž došlo k posouzení vlivů na životní prostředí v souladu s články 2 až 4 směrnice 85/337.
- 82 Irsko tvrdí, že v určitých případech, týkajících se zejména povolení ke sběru a likvidaci odpadu, povolení integrovaného dohledu a předcházení znečištění, je Agentura oprávněna vyžadovat prohlášení o vlivech na životní prostředí, které musí vzít v potaz. Taková zvláštní pravidla pro jednotlivé případy však nemohou zacetit mezeru v irských právních předpisech vymezenou v předchozím bodě.
- 83 Irsko rovněž tvrdí, že orgány pověřené územním plánováním jsou od změny EPAA článkem 256 PDA oprávněny případně odmítnout vydání povolení z důvodů souvisejících se životním prostředím a že pojmy „vhodné plánování“ a „trvale udržitelný rozvoj“ těmto orgánům obecně poskytují takové oprávnění.
- 84 Takové rozšíření pravomocí orgánů pověřených územním plánováním může podle tvrzení Irska v některých případech způsobovat překrývání pravomocí jednotlivých orgánů odpovědných ve věcech životního prostředí. Je však nutné konstatovat, že takové překrývání nemůže zacetit mezeru uvedenou v bodě 81 tohoto rozsudku, jež Agentuře ponechává možnost, aby sama a bez posouzení vlivů na životní prostředí v souladu s články 2 až 4 směrnice 85/337 rozhodla o záměru z hlediska aspektů spojených se znečištěním.

- 85 Za těchto podmínek je třeba konstatovat, že druhý žalobní důvod uplatněný Komisí na podporu její žaloby pro nesplnění povinnosti je opodstatněný.

Ke třetímu žalobnímu důvodu, vycházejícímu z neuplatnění směrnice 85/337 na demoliční práce

Argumentace účastníků řízení

- 86 Podle Komise mohou demoliční práce představovat „záměr“ ve smyslu čl. 1 odst. 2 směrnice 85/337, jelikož spadají pod pojem „jiné zásahy do přírodního prostředí nebo krajiny“. V PDR přitom Irsko vyňalo téměř všechny demoliční práce z povinnosti provést posouzení vlivů na životní prostředí. Po uplynutí lhůty dvou měsíců stanovené doplňujícím odůvodněným stanoviskem ze dne 29. června 2007 Irsko oznámilo nové znění měnící PDR v tom smyslu, že citelně omezuje rozsah působnosti výjimky stanovené pro demoliční práce. Toto znění však v rámci projednávané žaloby pro nesplnění povinnosti nemůže být zohledněno.
- 87 Komise tvrdí, že výklad Irska, podle něhož demoliční práce nespádají do působnosti uvedené směrnice, se odráží i v NMA, a odkazuje v tomto ohledu na články 14, 14a a 14b tohoto zákona, týkající se demolice národní památky.

- 88 Pro dokreslení způsobu, jakým vyloučení demoličních prací podle článku 14a NMA v rozporu se směrnicí 85/337 umožnilo demolici národní památky bez provedení posouzení vlivů na životní prostředí, Komise poukazuje na rozhodnutí ministra ze dne 13. června 2007 nařizující zničení národní památky, aby mohl být uskutečněn záměr výstavby dálnice M3.
- 89 Irsko úvodem namítá, že třetí žalobní důvod Komise je v části, ve které se týká článku 14 NMA, nepřijatelný, jelikož toto ustanovení nebylo zmíněno v doplňujícím odůvodněném stanovisku ze dne 29. června 2007.
- 90 Podle Irska demoliční práce nespádají do působnosti směrnice 85/337, jelikož nejsou uvedeny v jejích přílohách I a II. Navíc z článku 10 PDA ve vzájemném spojení s článkem 9 PDR podle Irska vyplývá, že demoliční práce jsou vyňaty z povinnosti získat povolení v rámci územního plánování pouze v případě, že záměr nemůže mít citelné účinky na životní prostředí.
- 91 Irsko v souvislosti s povinností provést doplňující posouzení tvrdí, že základem směrnice 85/337 je, aby posouzení vlivů na životní prostředí bylo provedeno v co možná nejranější fázi před začátkem provádění záměru. Jediným případem, kdy je nezbytné provést nové posouzení, je podle přílohy II bodu 13 první odrážky této směrnice situace, kdy byl záměr změněn nebo rozšířen.
- 92 Co se týče působnosti ministerských pokynů vydaných na základě článku 14a NMA, Irsko zdůrazňuje, že se toto ustanovení použije pouze v kontextu záměru silniční výstavby již dříve schváleného Radou na základě posouzení vlivů na životní prostředí. Pouze Rada může rozhodnout o změně záměru silniční výstavby, a musí tedy v těchto

případech posoudit, zda tato změna může mít negativní účinky na životní prostředí, či nikoliv. Za těchto podmínek nemůže být pravomoc ministra vydávat ministerské pokyny stavěna na roveň poskytnutí povolení záměru silniční výstavby. Tyto pokyny jsou v případě potřeby vydávány až po zahájení prací na záměru a objevu nové národní památky a týkají se pouze úpravy způsobu, jakým s ní bude nakládáno. Irsko navíc zpochybňuje, že by rozhodnutí ministra nařizující zničení národní památky bylo přijato, aby mohl být uskutečněn záměr výstavby dálnice M3.

Závěry Soudního dvora

– K přípustnosti třetího žalobního důvodu

- ⁹³ Podle ustálené judikatury Soudního dvora je předmět řízení zahájeného na základě článku 226 ES vymezen správním postupem před zahájením soudního řízení stanoveným v tomto článku a žaloba se musí zakládat na stejných skutečnostech a žalobních důvodech, jaké jsou uvedeny v odůvodněném stanovisku (viz zejména rozsudek ze dne 14. října 2004, Komise v. France, C-340/02, Sb. rozh. s. I-9845, bod 26 a citovaná judikatura).
- ⁹⁴ V projednávaném případě vyplývá z výkladu doplňujícího odůvodněného stanoviska ze dne 29. června 2007, že Komise v jeho bodech 2.34 až 2.38 Irsku vytýká, že z rozsahu působnosti vnitrostátních právních předpisů, kterými se směrnice 85/337 provádí, vyloučilo demoliční práce. V bodech 2.39 a 2.40 téhož stanoviska Komise upřesnila, že způsob, jakým Irsko tuto směrnici vykládá, se odráží nejen v PDA, ale rovněž

v jiných specifičtějších právních předpisech, například NMA, přičemž jako příklad použila uskutečnění záměru výstavby dálnice M3.

- 95 Z toho plyne, že Komise sice ve zmíněném odůvodněném stanovisku výslovně neuváděla článek 14 NMA, v rámci své analýzy nedostatků, které dle ní tento zákon obsahuje, se však jasně odvolávala na rozhodovací mechanismus stanovený tímto článkem.
- 96 Za těchto podmínek musí být námitka nepřípustnosti vznesená Irskem proti třetímu žalobnímu důvodu Komise zamítnuta.

– K věci samé

- 97 Co se týče otázky, zda demoliční práce spadají do působnosti směrnice 85/337, jak Komise tvrdí ve svých písemnostech, nebo jsou z ní vyloučeny, jak tvrdí Irsko, je třeba bez dalšího uvést, že z definice výrazu „záměr“ uvedeného v čl. 1 odst. 2 této směrnice nelze vyvodit, že by demoliční práce nemohly splňovat její kritéria. Takové práce totiž mohou být kvalifikovány jako „jiné zásahy do přírodního prostředí nebo krajiny“.
- 98 Tento výklad je podepřen skutečností, že v případě, kdy by demoliční práce byly vyloučeny z působnosti uvedené směrnice, byly by odkazy na „kulturní dědictví“ v jejím

článku 3, na „krajiny významné z hlediska historického, kulturního nebo archeologického“ v příloze III bodě 2 písm. h) téže směrnice a na „architektonické a archeologické dědictví“ v její příloze IV bodě 3 bezpředmětné.

- 99 Je pravda, že podle článku 4 směrnice 85/337 musí záměr vyžadovat posouzení vlivů na životní prostředí spadat do jedné z kategorií uvedených v příloze I a II této směrnice. Ty přitom podle tvrzení Irska neuvádějí výslovný odkaz na demoliční práce, s jedinou výjimkou, která v rámci projednávané žaloby není relevantní, a to demontáže atomových elektráren a jiných jaderných reaktorů, uvedenou v bodě 2 přílohy I.
- 100 Je nicméně třeba zohlednit, že tyto přílohy se týkají spíše odvětvových kategorií záměrů, aniž popisují přesnou povahu zamýšlených prací. Pro dokreslení je možné uvést, jak to učinila Komise, že „záměry rozvoje měst“, uvedené v bodě 10 písm. b) uvedené přílohy II, velmi často zahrnují demolici stávajících staveb.
- 101 Z toho plyne, že demoliční práce skutečně spadají do působnosti uvedené směrnice a mohou tak představovat „záměr“ ve smyslu jejího čl. 1 odst. 2.
- 102 Podle ustálené judikatury se existence nesplnění povinnosti musí posuzovat vzhledem ke stavu, v němž se členský stát nacházel v době, kdy uplynula lhůta stanovená v odůvodněném stanovisku (viz zejména výše uvedený rozsudek ze dne 16. července 2009, Komise v. Irsko, bod 64 a citovaná judikatura).

103 Irsko nezpochybňuje, že podle vnitrostátních právních předpisů, které byly účinné v době zaslání doplňujícího odůvodněného stanoviska, nepodléhaly demoliční práce obecně posouzení vlivů na životní prostředí, ale vztahovala se na ně naopak principální výjimka.

104 Z pravidel stanovených v člancích 14 až 14b NMA ohledně demolice národní památky podle tvrzení Komise vyplývá, že nijak nezohledňují možnost, že by takové demoliční práce mohly samy o sobě představovat záměr ve smyslu článků 1 a 4 směrnice 85/337 a z tohoto důvodu vyžadovat předchozí posouzení jejich vlivů na životní prostředí. Jelikož je však nedostatečná povaha provedení této směrnice do irského právního řádu prokázána, není namístě zjišťovat, jaké jsou skutečné účinky těchto právních předpisů s ohledem na provádění konkrétních záměrů, například výstavby dálnice M3.

105 Co se týče změn právních předpisů, k nimž došlo po podání žaloby pro nesplnění povinnosti, nemohou být tyto Soudním dvorem zohledněny (viz zejména výše uvedený rozsudek ze dne 16. července 2009, Komise v. Irsko, bod 65 a citovaná judikatura).

106 Za těchto podmínek je třeba konstatovat, že třetí žalobní důvod uplatněný Komisí na podporu její žaloby pro nesplnění povinnosti je opodstatněný.

107 V důsledku toho je třeba určit, že Irsko tím, že:

– neprovedlo článek 3 směrnice 85/337,

- nezajistilo, aby v případech, kdy mají orgány územního plánování a Agentura ve věci určitého záměru rozhodovací pravomoc současně, byly plně dodržovány požadavky článků 2 až 4 této směrnice, a
- vyloučilo demoliční práce z rozsahu působnosti svých právních předpisů provádějících tutéž směrnici,

nesplnilo povinnosti, které pro něj vyplývají z uvedené směrnice.

K nákladům řízení

- ¹⁰⁸ Podle čl. 69 odst. 2 jednacího řádu se účastníku řízení, který neměl úspěch ve věci, uloží náhrada nákladů řízení, pokud to účastník řízení, který měl ve věci úspěch, požadoval. Vzhledem k tomu, že Komise požadovala náhradu nákladů řízení a Irsko nemělo ve věci úspěch, je důvodné uložit posledně uvedenému náhradu nákladů řízení.

Z těchto důvodů Soudní dvůr (první senát) rozhodl takto:

1) Irsko tím, že:

- **neprovedlo článek 3 směrnice Rady 85/337/EHS ze dne 27. června 1985 o posuzování vlivů některých veřejných a soukromých záměrů na život-**

ní prostředí, ve znění směrnice Rady 97/11/ES ze dne 3. března 1997 a směrnice Evropského parlamentu a Rady 2003/35/ES ze dne 26. května 2003,

- **nezajistilo, aby tehdy, když mají orgány územního plánování a Agentura pro ochranu životního prostředí ve věci určitého záměru rozhodovací pravomoc současně, byly plně dodržovány požadavky článků 2 až 4 směrnice 85/337, ve znění směrnice 2003/35, a**

- **vyloučilo demoliční práce z rozsahu působnosti svých právních předpisů, kterými se provádí směrnice 85/337, ve znění směrnice 2003/35,**

nesplnilo povinnosti, které pro něj vyplývají z uvedené směrnice.

2) Irsku se ukládá náhrada nákladů řízení.

Podpisy.